

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۰۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیر نظام‌های آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره‌های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستیاری دوره‌های تخصصی» «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه‌های جداگانه پیروی می‌کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲: شرط ورود به دانشگاه تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳: آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی - واحدی است.

ماده ۴: دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵: چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۵:

۱- گروه آموزشی موظف است برنامه درسی دانشجویان را در مدت مجاز تحصیل بر اساس سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری تهیه نموده و در سایت گروه آموزشی قرار دهد و به نحو مقتضی به اطلاع کلیه دانشجویان برساند

۲- رعایت کلیه ضوابط برنامه درسی دانشجویان، شامل ترتیب ارایه دروس، تعداد واحدها در هر نیمسال و رعایت دروس پیش نیاز (تقدم و تأخر) برای دروس الزامی (اصلی و تخصصی) و اختیاری در تهیه برنامه درسی بر عهده گروه آموزشی مربوطه است و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده معاونت آموزشی دانشکده است.

۳- دانشجویان مقطع کارشناسی در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت پیش نیاز معاف هستند.

ماده ۶: در صورت به دست نیاوردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیر موجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می‌شود.

ماده ۷: شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می‌شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس‌های آن نیمسال حذف می‌شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۷:

۱- درخواست موجه نمودن غیبت به همراه مستندات باید توسط دانشجو در سامانه گلستان ثبت گردد. سپس درخواست باید به تایید گروه آموزشی، دانشکده و معاونت آموزشی دانشگاه برسد. در شرایط زیر غیبت دانشجو در جلسه امتحان پایان نیمسال و بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس موجه خواهد بود:

الف) غیبت پزشکی با تایید پزشک معتمد دانشگاه

ب) وفات بستگان درجه یک (شامل: پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر و فرزند) با ارائه گواهی فوت به تائید سازمان ثبت و احوال کشور

ج) سایر موارد به تشخیص و تایید شورای آموزشی یا تحصیلات تکمیلی است.

۲- اساتید موظفند غیبت دانشجویان در هر جلسه را در سامانه گلستان ثبت نمایند.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۸: پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیتهای کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲: مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط، دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد.

تبصره ۳: مدرس درس موظف است بر گه های امتحانی و سایر فعالیتهای درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید

تبصره ۴: نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

شیوه نامه اجرایی ماده ۸:

دانشجو موظف است در امتحان پایان نیمسال تحصیلی دروس نظری شرکت نماید. در غیر این صورت براساس تبصره یک ماده ۷ برای او نمره صفر منظور خواهد شد.

۱- مهلت اعلام و ثبت اولیه نمرات در سامانه گلستان توسط اساتید برای دروس کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب ۱۰، ۲۰ و ۳۰ روز پس از برگزاری امتحان هر درس است.

۲- پس از ثبت اولیه نمرات در سامانه، دانشجویان حداکثر ۳ روز مهلت دارند نمره اولیه خود را رویت کرده و در صورت اعتراض به نمره، اعتراض خود را در سامانه گلستان جهت اطلاع استاد درس ثبت نمایند. بعد از ثبت اعتراض توسط دانشجو، استاد درس پس از رسیدگی به اعتراضات و رفع اشتباهات احتمالی، نمره را در سامانه ثبت نهایی خواهد کرد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۹: سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجوی سلب می‌شود و دانشجوی محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی‌های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجوی میباید به شرح زیر است:

- * مرخصی زایمان برای هر فرزند مطابق (قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجوی دارای فرزند زیر دو سال؛
- * مرخصی، پزشکی حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛
- * سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند (ماموریت همسر یا والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

شیوه نامه اجرایی ماده ۹:

درخواست مرخصی بدون احتساب در سنوات باید در همان نیمسال تحصیلی همراه با مدارک و مستندات مربوطه از طریق اتوماسیون اداری به مدیر گروه ارسال گردد و پس از تایید گروه و دانشکده به مدیریت آموزشی دانشگاه یا مدیریت تحصیلات تکمیلی ارسال شود. مدارک مربوط به مرخصی پزشکی و زایمان پس از تأیید پزشک معتمد دانشگاه قابل بررسی خواهد بود.

مدارک مورد نیاز جهت تأیید مرخصی بدون احتساب در سنوات :

- ✓ - مرخصی زایمان : تصویر شناسنامه مادر (دانشجو) و فرزند
- ✓ - مرخصی بارداری و مرخصی پزشکی : کلیه مدارک پزشکی با تأیید پزشک معتمد دانشگاه
- ✓ - مرخصی فوت اقوام درجه یک (شامل پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر، فرزند) گواهی فوت به تأیید سازمان ثبت و احوال کشور
- ✓ - ماموریت والدین و همسر : گواهی و تأیید رسمی از ارگان مربوطه
- ✓ - سایر موارد از طریق کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی خواهد بود.

ماده ۱۰: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجوی مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱. تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

تبصره ۲. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۰:

- در صورتی که تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو در فاصله کمتر از دو ماه از انصراف و در طی نیمسال باشد، دانشجو در آن نیمسال اجازه تحصیل نخواهد داشت و مرخصی با احتساب در سنوات برای ایشان منظور شده و ادامه تحصیل از نیمسال بعد خواهد بود.

- در صورتی که پس از انصراف قطعی دانشجو، هرگونه گواهی، معرفی نامه، حکم انصراف، و غیره که بیانگر انصراف دانشجو است، برای دانشجو صادر شده باشد، حتی در فاصله کمتر از دو ماه از انصراف به هیچ عنوان اجازه بازگشت به تحصیل به دانشجو داده نمی‌شود.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می‌شود.

تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلا اثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریزنمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می‌شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند و شورای هدایت استعدادها درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می‌نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می‌شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند نمی‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۱:

دانشجویان مقطع کارشناسی پس از گذراندن کلیه دروس و قبل از درخواست مدرک دانش آموختگی، دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد پس از گذراندن کلیه دروس آموزشی و قبل از دفاع از پایان نامه و دانشجویان دکتری پس از گذراندن کلیه دروس خود و قبل از آزمون جامع می‌توانند درخواست خود را مبنی بر بی اثر کردن یک درس از طریق سامانه گلستان به مدیریت گروه ارسال نمایند. پس از بررسی درخواست در دانشکده جهت اعمال تغییر به کارشناسان آموزش کل ارسال می‌گردد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

- ماده ۱۲:** معادل‌سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می‌شود.
- الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبدا کسب کرده باشد.
- ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمیتواند معادل‌سازی شود.
- ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل‌سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجوی، کتباً به وی اطلاع‌رسانی می‌کند، ضریب معادل‌سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی‌های دانشگاه یا رشته مبدا و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل‌سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.
- د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می‌شود.
- ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل‌سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۲:

- ۱- فقط دروس گذرانده شده در دانشگاه‌های دولتی در دوره‌های حضوری که شرایط بند الف ماده ۱۲ را دارا هستند قابل معادل‌سازی بوده و دروس گذرانده در دانشگاه‌های غیر انتفاعی، آزاد اسلامی، پردیس‌های خودگردان، علمی-کاربردی، دانشگاه پیام نور و دانشگاه‌های غیر تابعه وزارتین قابل معادل‌سازی نیستند.
- ۲- تصمیم‌گیری نهایی در مورد معادل‌سازی دروسی که شرایط ذکر شده در بند ۱ را دارا هستند برعهده گروه آموزشی مربوطه است.
- ۳- به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد معادل‌سازی شده در مقطع کارشناسی و به ازای هر ۸ تا ۱۲ واحد معادل‌سازی شده در مقطع کارشناسی ارشد، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیل دانشجوی کسر می‌گردد.

ماده ۱۳: برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه انجام می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۳:

۱- تقویم آموزشی برای هر سال تحصیلی، در نیمسال دوم سال تحصیلی قبل توسط معاونت آموزشی دانشگاه تهیه شده و پس از بررسی و تصویب آن در شورای آموزشی و شورای دانشگاه برای اجرا ابلاغ می شود. این تقویم شامل چگونگی ثبت نام دانشجویان، زمان حذف و اضافه، حذف ترم و حذف اضطراری تدریس است.

۲- مهلت اعلام و ثبت اولیه نمرات در سامانه گلستان توسط اساتید محترم برای دروس کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب ۱۰، ۲۰ و ۳۰ روز پس از برگزاری امتحان هر درس است.

۳- پس از ثبت اولیه نمرات در سامانه، دانشجویان حداکثر ۳ روز مهلت دارند نمره اولیه خود را رویت کرده و در صورت اعتراض به نمره، اعتراض خود را در همان سامانه جهت اطلاع استاد درس ثبت نمایند. بعد از ثبت اعتراض توسط دانشجو، استاد درس پس از رسیدگی به اعتراضات و رفع اشتباهات احتمالی، نمره را در سامانه ثبت نهایی خواهد کرد.

بخش دوم مواد اختصاصی

الف - دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴: مدت مجاز تحصیل در دوره های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجویی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. نیمسال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می شود

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می باشد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۴:

- ۱- نحوه دریافت شهریه برای سنوات اضافی دانشجویان مشمول آموزش رایگان طبق مصوبه هیات امناء دانشگاه خواهد بود.
- ۲- اگر دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.
- ۳- افزایش سنوات بعد از نیمسال ۱۰ برای ادامه تحصیل بر اساس مقررات کمیسیون موارد خاص بوده و در صورت موافقت، با اخذ شهریه کامل طبق تعرفه هیات امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان خواهد بود.

ماده ۱۵: تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) و کلیه دوره های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی میتواند همزمان در شیوه های غیر حضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶: نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه) و با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین نامه انجام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۶:

چنانچه دانشجویی در یک نیمسال تحصیلی مشروط شود (میانگین نمرات نیمسال کمتر از ۱۲ شود) در نیمسال بعدی (به استثنای نیمسال آخر) باید حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۱۷: انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجوی الزامی است.

- تبصره ۱.** حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.
- تبصره ۲.** اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد میتواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.
- تبصره ۳.** در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد، میتواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.
- تبصره ۴.** در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می‌شود، با تایید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.
- تبصره ۵.** بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی‌شود.
- تبصره ۶.** نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.
- تبصره ۷.** دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.
- تبصره ۸.** در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی میتواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.
- تبصره ۹.** چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، میتواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۷:

واحدهای انتخابی دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از ۱۲ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص گروه آموزشی و تایید معاونت آموزشی دانشکده) به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد، این نیمسال شامل مفاد تبصره ۶ ماده ۱۷ خواهد شد.

- ۱- دروس عملی یا دروس عملی-نظری (به استثنای تبصره ۹ این ماده) به صورت معرفی به استاد قابل اخذ نیستند.
- ۲- دروس معرفی به استاد طبق شیوه نامه درس معرفی به استاد باید اخذ شوند.

ماده ۱۸: دانشجو میتواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه، حذف کند.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تائید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۸:

- ۱- درخواست حذف تکدرس طبق تقویم آموزشی توسط دانشجو باید ارائه گردد. درخواست دانشجو باید به تایید مدیر گروه آموزشی و معاونت آموزشی دانشکده برسد.
- ۲- حذف تکدرس در شرایطی که واحدهای باقیمانده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد کاهش می یابد، تنها با مصوبه شورای آموزشی دانشگاه و بر اساس مستندات مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده صورت می گیرد.
- ۳- حذف تکدرس در شرایطی که منجر به کاهش تعداد دانشجویان آن درس از حد نصاب کلاس شود، تنها با مصوبه شورای آموزشی دانشگاه و بر اساس مستندات مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده صورت می گیرد.
- ۴- دانشجو برای اخذ مجدد دروس حذف کرده یا دروس جایگزین آن (بدون داشتن شرایط خاص) باید طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه شهریه پرداخت نماید.
- ۵- شرایط خاص به شرح ذیل است:

الف) شرایط پزشکی با تایید پزشک معتمد دانشگاه

ب) وفات بستگان درجه یک (شامل: پدر، مادر، خواهر، برادر، همسر و فرزند) با ارائه گواهی فوت

ج) سایر موارد به تشخیص و تایید شورای آموزشی است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۱۹: دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۱۹:

- ۱- تقاضای مرخصی تحصیلی باید قبل از شروع نیمسال تحصیلی و حداکثر تا قبل از انتخاب واحد آن نیمسال، در سامانه گلستان ثبت شود.
- ۲- در صورتی که دانشجو درخواست حذف نیمسال را بعد از حذف و اضافه داشته باشد، نیمسال دانشجو با احتساب در سنوات حذف شده و دانشجو ملزم به پرداخت هزینه برای انتخاب مجدد دروس یا دروس جایگزین آن در نیمسال های آتی است.

ماده ۲۰: دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر در «همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذیربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.
۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.
۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.
۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آن‌ها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۰:

- ۱- تغییر رشته تحصیلی از طریق سامانه گلستان با تایید گروه‌های آموزشی مبدا و مقصد و آموزش دانشگاه انجام می‌شود.
- ۲- بررسی درخواست تغییر رشته دانشجویان در هر سال تحصیلی در بازه زمانی مشخص شده امکان‌پذیر است.
- ۳- دانشجو پس از انتخاب واحد در رشته جدید، نمی‌تواند به رشته قبلی بازگردد.
- ۴- کلیه سوابق دروس و نیمسال رشته قبلی در سامانه گلستان ثبت و باقی می‌ماند و تعداد مشروطی‌های رشته قبلی در رشته جدید نیز حفظ و لحاظ خواهد شد.

ماده ۲۱: تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضور به نیمه‌حضور و حضوری، و از نیمه‌حضور به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۱:

درخواست انتقال، میهمانی، تمدید میهمانی و میهمانی دایم دانشجویان مطابق آیین نامه جامع میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مصوب ۱۴۰۲/۲/۳۱ تنها از طریق سامانه "سجاد" وزارت عتف در زمان اعلام شده امکان‌پذیر است.

ماده ۲۲: دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگردپروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می‌شود، اقدام نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۲:

انتخاب استاد مشاور آموزشی و هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش در دانشگاه، طبق شیوه نامه مشاور آموزشی در دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی مصوب ۱۴۰۲/۴/۲۵ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت عتف و اصلاحات بعدی آن انجام می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۲۳: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، میتواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱. در رشته‌های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی)

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

ماده ۲۴: ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۴:

اگر تعداد واحدهای اخذ شده دانشجوی مشمول تبصره ۱ این ماده کمتر از ۱۲ واحد باشد فقط شهریه متغیر ولی اگر ۱۲ یا بیشتر باشد شهریه کامل (متغیر و ثابت) باید پرداخت گردد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۲۵: تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است

شیوه نامه درس معرفی به استاد:

در صورتیکه دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد باقیمانده داشته باشد با موافقت گروه آموزشی، می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

۱- برای دانشجوی متقاضی اخذ دروس معرفی به استاد، باید در نیمسال جاری نمرات کلیه دروس به غیر از دروس معرفی به استاد ثبت نهایی در سامانه گلستان شده باشد.

۲- بعد از ثبت درخواست دروس معرفی به استاد توسط دانشجوی متقاضی در سامانه گلستان ، مدیر گروه موظف است در اولین جلسه شورای گروه مطرح و استاد دروس مشخص شوند.

۳- دانشجو موظف است تا انتهای نیمسال دروس معرفی به استاد اخذ شده ، در آزمون مربوطه شرکت کند تا نمره درس ثبت شود. در غیر این صورت برای دروس مذکور غیبت ثبت خواهد شد. برای نیمسال بعدی باید دروس معرفی به استاد دوباره توسط دانشجوی متقاضی اخذ شوند.

۴- برگزاری امتحان کتبی برای دروس معرفی به استاد الزامی است.

شیوه نامه درس کارورزی و کارآموزی:

در صورتیکه دانشجو طبق برنامه آموزشی و درسی مصوب، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی را اخذ کند. شیوه نامه اجرایی فرآیند آموزشی دروس مذکور به شرح ذیل خواهد بود:

۱ - بعد از اخذ واحد کارآموزی، گروه آموزشی موظف است حداکثر تا ۶ هفته استاد راهنما را مشخص کند. در غیر این صورت باید واحد مربوطه توسط آموزش دانشکده حذف شود.

۲ - مهلت ثبت نمره کارآموزی تا یکسال پس از زمان اخذ است.

۳ - با ارائه گزارش واحد کارآموزی توسط دانشجو ، استاد درس موظف است نمره درس مذکور را حداکثر تا ۱۰ روز ثبت نماید. در صورت عدم ارائه به موقع گزارش کارآموزی توسط دانشجو، غیبت توسط استاد درس ثبت خواهد شد.

۴ - در صورت ثبت غیبت ، دانشجو موظف است در سنوات مجاز درس کارآموزی را دوباره اخذ کند.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه انجام درس پروژه کارشناسی:

در صورتیکه دانشجو طبق برنامه آموزشی و درسی مصوب، پروژه کارشناسی را اخذ کند. شیوه نامه اجرایی فرآیند آموزشی پروژه کارشناسی به شرح ذیل است:

- ۱- بعد از اخذ واحد پروژه کارشناسی، گروه آموزشی موظف است تا ۶ هفته استاد راهنما را مشخص کند. در غیر این صورت بایستی واحد مربوطه توسط آموزش دانشکده حذف شود.
- ۲- مهلت ثبت نمره پروژه کارشناسی تا یکسال پس از زمان اخذ می باشد.
- ۳- با ارائه پروژه کارشناسی توسط دانشجو، استاد درس موظف است نمره درس مذکور را ثبت نماید در صورت عدم ارائه یا دفاع به موقع پروژه کارشناسی توسط دانشجو، غیبت توسط آموزش ثبت می گردد.
- ۴- در صورت ثبت غیبت، دانشجو موظف است در سنوات مجاز پروژه کارشناسی را دوباره اخذ نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ب - دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶: مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل میتواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تائید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۶:

۱- نحوه دریافت شهریه برای سنوات اضافی دانشجویان مشمول آموزش رایگان طبق مصوبه هیات امناء دانشگاه خواهد بود.

مجموع شرایط موجه بودن طولانی شدن سنوات تحصیلی

- تصویب پیشنهاده پایان نامه تا شروع نیمسال سوم تحصیلی و ثبت آن در سامانه گلستان

- تایید موجه بودن طولانی شدن سنوات تحصیل توسط استاد راهنما، گروه آموزشی و دانشکده

- تایید شورای تحصیلات تکمیلی

نحوه انجام تمدید سنوات نیمسال پنجم: ثبت درخواست دانشجو در سامانه گلستان، تایید استاد راهنما، شورای

گروه، معاونت آموزشی دانشکده، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

ماده ۲۷: دانشجو می‌تواند در صورت تائید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۷:

دانشجو می‌تواند حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات یا حذف نیمسال استفاده نماید. جهت استفاده از مرخصی دانشجو باید درخواست خود را قبل از شروع نیمسال تحصیلی در سامانه گلستان ثبت نماید و به تایید گروه و دانشکده برساند. درخواست حذف نیمسال باید قبل از شروع امتحانات (طبق تقویم آموزشی) توسط دانشجو ارائه گردد و پس از تایید گروه آموزشی و معاونت آموزشی دانشکده نیمسال حذف می‌گردد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۲۸: تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۸:

در هر مرحله از تحصیل مشخص گردد که دانشجو در دانشگاه یا موسسه دیگری مشغول به تحصیل است از ادامه تحصیل آن جلوگیری به عمل آمده و هیچگونه گواهی یا مدرکی برای آن دانشجو صادر نمی‌گردد.

ماده ۲۹: نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۹:

محرز شدن دو بار مشروطی دانشجو در هر زمان از تحصیل که باشد منجر به محرومیت از تحصیل خواهد شد.

ماده ۳۰: اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن دانشجو بی‌تاثیر است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۰:

- ۱- اگر دانشجو بیش از ۸ واحد درس جبرانی بگذراند یک نیمسال به سقف مجاز سنوات تحصیلی آن اضافه می‌گردد.
- ۲- حداکثر تعداد واحد انتخابی در هر نیمسال ۱۴ واحد است ولی اگر دانشجو در یک نیمسال دوس جبرانی انتخاب کرده باشد حداکثر تعداد واحد انتخابی در آن نیمسال می‌تواند به ۱۶ واحد افزایش یابد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۳۱: در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تایید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۱:

- ۱- جهت حذف اضطراری یک درس تعداد واحدهای باقی مانده دانشجو و تعداد دانشجویان باقی مانده کلاس درس نباید کمتر از حد نصاب شود.
- ۲- جهت حذف اضطراری یک درس دانشجو باید درخواست خود را در سامانه گلستان ثبت نماید و پس از تایید مدیر گروه و معاونت آموزشی دانشکده درس مذکور حذف خواهد شد.

ماده ۳۲: دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی‌شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۲:

دانشجو موظف است تا پایان هفته هشتم نیمسال دوم سال تحصیلی (طبق تقویم آموزشی)، استاد راهنمای پایان نامه خود را از بین اعضای هیات علمی گروه آموزشی با توجه به شرایطی که در ادامه اشاره شده انتخاب نماید و به مدیر گروه اطلاع دهد و گروه نیز در صورت داشتن کلیه شرایط استاد راهنما انتخاب شده را در سامانه گلستان به عنوان استاد راهنما آموزشی ثبت نماید.

۱- انتخاب استاد راهنما و مشاور

استاد راهنما

استاد راهنما دانشجوی کارشناسی ارشد از بین اعضای هیات علمی گروه آموزشی با مرتبه حداقل استادیاری به انتخاب دانشجو و تایید گروه آموزشی بوده و در صورت لزوم دانشجو با تایید استاد راهنما، می‌تواند استاد راهنمای مشترک (داخل یا خارج دانشگاه) نیز داشته باشد.

*- استاد راهنما مشترک خارج از دانشگاه باید عضو هیئت علمی دانشگاه دولتی و یا سایر موسسات با مدرک دکتری بوده و ضرورت انتخاب ایشان به تایید گروه و دانشکده برسد. انتخاب افراد دارای مدرک دکتری و متخصص در موضوع تحقیق پایان نامه غیر عضو هیات علمی با تایید گروه آموزشی و شورای دانشکده بلامانع است.

*- میزان مشارکت استاد راهنمای خارج از دانشگاه حداکثر می‌تواند ۴۰ درصد باشد.

*- استاد راهنما انتخاب شده نباید هیچ گونه رابطه نسبی یا سببی با دانشجو داشته باشد به این معنا که عضو هیات علمی پدر، مادر، برادر، خواهر، پدربزرگ، مادربزرگ، عمو، دایی، خاله، عمه و همسر دانشجو همچنین پدر و مادر همسر دانشجو نباشد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ادامه شیوه نامه اجرایی ماده ۳۲

استاد مشاور

انتخاب استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه آموزشی می‌باشد. استاد مشاور خارج از دانشگاه باید عضو هیئت علمی دانشگاه و یا سایر موسسات با حداقل مدرک کارشناسی ارشد بوده و در صورتی که عضو هیئت علمی نیست ضرورت انتخاب ایشان به تایید گروه و دانشکده برسد.

۲- پیشنهاد پایان نامه

دانشجو موظف است تا قبل از شروع نیمسال سوم پیشنهاد خود را با نظر استاد راهنما تهیه و به تصویب گروه آموزشی رسانده و در سامانه گلستان ثبت نماید.

مراحل تصویب پیشنهاد پایان نامه به صورت زیر است:

۱) تهیه و تکمیل فرم پیشنهاد با کمک استاد راهنما - تصویب پیشنهاد در شورای گروه آموزشی - تصویب پیشنهاد در شورای دانشکده - ثبت پیشنهاد در پایگاه ثبت اطلاعات پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی کشور (IRAN DOC) و دریافت کد رهگیری، ثبت و تایید پیشنهاد در سامانه گلستان.

۲) پیشنهاد پایان نامه باید حداقل توسط دو داور متخصص در زمینه موضوع پیشنهادی (داخل یا خارج دانشگاه) داوری و تائید گردد.

ماده ۳۳: چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیر مرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.
تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین میکند

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاسهای دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

ماده ۳۴: «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاهها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است. اما **تغییر گرایش** فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تائید دانشگاه و در همان دانشگاه با تائید دانشگاه مجاز می‌باشد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۴:

در صورت تمایل دانشجو به تغییر گرایش تحصیلی و داشتن شرایط مندرج در ماده ۳۴ باید درخواست خود را به گروه آموزشی ارائه دهد. پس از تصویب گروه آموزشی و دانشکده موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مطرح و پس از تصویب گرایش تحصیلی دانشجو تغییر می یابد. تغییر گرایش دانشجو فقط یک بار امکان پذیر است.

ماده ۳۵: دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۵:

دانشجو پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی و ثبت نهایی کلیه نمرات به شرط داشتن میانگین کل ۱۴ (بر اساس ماده ۳۷ و با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۱) و سپری شدن حداقل ۶ ماه از تصویب پیشنهاد پایان نامه در گروه آموزشی به ترتیب اشاره شده در زیر می تواند از پایان نامه خود دفاع کند.

روند اجرای دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

- ۱- دانشجو موظف است حداقل ۱۰ روز قبل از دفاع درخواست خود را در سامانه گلستان ثبت کند.
- ۲- استاد راهنما پس از تأیید پایان نامه دانشجو، درخواست دفاع دانشجو را در سامانه گلستان تأیید می نماید.
- ۳- پس از تأیید درخواست دفاع توسط استاد راهنما، داوران توسط شورای گروه تعیین و درخواست دفاع توسط مدیر گروه تأیید می گردد. هر پایان نامه باید توسط دو عضو هیات علمی با حداقل مرتبه استادیاری داوری گردد.

نکاتی در خصوص تعیین داوران پایان نامه

- ۱- داوران باید تا حد امکان از اعضای هیات علمی گروه و دانشگاه و متخصص در زمینه پایان نامه انتخاب شوند.
- ۲- در صورت نبودن افراد متخصص در دانشگاه، داوران می توانند خارج از دانشگاه انتخاب شوند که این داوران باید دارای مدرک دکتری و تخصص لازم در زمینه پایان نامه با تأیید شورای گروه و رئیس دانشکده باشند.
- ۳- داور انتخاب شده پایان نامه نباید هیچ گونه رابطه نسبی یا سببی با دانشجو داشته باشد. مصادیق رابطه نسبی یا سببی شامل (پدر، مادر، برادر، خواهر، پدربزرگ، مادربزرگ، عمو، دایی، خاله، عمه و همسر دانشجو همچنین پدر و مادر همسر دانشجو) می باشد.
- ۴- بررسی درخواست دفاع توسط معاونت آموزشی دانشکده و انجام کلیه کنترل های لازم مانند: گذراندن کلیه واحدهای درسی، کنترل معدل کل و غیره
- ۵- دریافت نسخه پایان نامه تکمیل شده از دانشجو (حداقل ۱۰ روز کاری قبل از تاریخ دفاع) توسط معاونت آموزشی دانشکده.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ادامه شیوه نامه اجرایی ماده ۳۵:

۶- ارسال پایان نامه به داوران همچنین صدور دعوت نامه استاد راهنما، مشاور و داوران همچنین تهیه صورتجلسه دفاع توسط معاونت آموزشی دانشکده

برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه

جلسه دفاع از پایان نامه با حضور هیأت داوران شامل استاد / استادان راهنما، استاد/ استادان مشاور و استادان داور برگزار می گردد.

- حضور استاد/ استادان راهنما و استادان داور پایان نامه در جلسه الزامی بوده و بدون حضور آنان جلسه رسمیت پیدا نمی کند.

- در صورت عدم امکان حضور استاد راهنمای دوم مراتب باید به تصویب شورای گروه و دانشکده رسیده باشد.

- استاد راهنما یا یکی از داوران پایان نامه به انتخاب معاون آموزشی دانشکده وظیفه تنظیم صورتجلسه دفاع، کنترل کلیه مدارک و نظارت بر روند اجرای جلسه دفاع (احکام مربوط به اساتید مدعو و . . .) و تحویل آنها به معاونت آموزشی دانشکده بعد از جلسه دفاع را برعهده دارد.

- اعلام نمره نهایی دانشجو پس از جمع بندی هیأت داوران توسط استاد راهنما صورت می گیرد.

ماده ۳۶: نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۹۹/۱۵ - ۱۴)، خوب (۹۹/۱۷-۱۶)، خیلی خوب (۹۹/۱۸-۱۸) و یا عالی (۲۰-۱۹)

تبصره ۱. تغییر نمره پایان نامه که توسط هیئت داوران تایید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۶:

لازم است در جلسه دفاع کلیات اصلاحات لازم پایان نامه کارشناسی ارشد در فرم مخصوص آن مشخص شود. همچنین تصمیم هیات داوران در صورت عدم انجام اصلاحات تا سه ماه پس از جلسه دفاع به روشنی مشخص شده و در فرم مذکور قید شود و به امضای کلیه اعضای هیات داوران برسد. تصمیمات می‌تواند شامل کسر نمره، دفاع مجدد یا مردودی پایان نامه باشد. تصمیم گرفته شده باید در جلسه دفاع در زمان جمع‌بندی و اعلام نمره به اطلاع دانشجوی رسانده شود.

ماده ۳۷: ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجوی از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجوی با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۳. در رشته‌هایی که در برنامه درسی آن‌ها، پایان نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می‌گردد.

تبصره ۴. دانشگاه میتواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است.

ماده ۳۸: چنانچه دانشجوی در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجوی پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ج - دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹: مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل میتواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۹:

۱- نحوه دریافت شهریه برای سنوات اضافی دانشجویان مشمول آموزش رایگان طبق مصوبه هیات امناء دانشگاه خواهد بود.

شرایط موجه بودن طولانی شدن سنوات تحصیلی

- تعیین استاد راهنما و مشخص نمودن موضوع رساله تا شروع نیمسال سوم تحصیلی و ثبت آن در سامانه گلستان براساس ماده ۴۳ این آیین نامه
- تایید موجه بودن طولانی شدن سنوات تحصیل توسط استاد راهنما، گروه آموزشی و دانشکده
- تایید شورای تحصیلات تکمیلی
- ۲- نحوه انجام تمدید سنوات نیمسال نهم و دهم : ثبت درخواست دانشجوی در سامانه گلستان، تایید استاد راهنما، شورای گروه، معاونت آموزشی دانشکده، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- ۳- در هر مرحله از تحصیل مشخص گردد که دانشجوی در دانشگاه یا موسسه دیگری مشغول به تحصیل است از ادامه تحصیل آن جلوگیری به عمل آمده و هیچگونه گواهی یا مدرکی برای آن دانشجوی صادر نمی گردد.

ماده ۴۰: نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می شود.

ماده ۴۱: برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذرانند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۲. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۴۱:

- ۱- نحوه احراز بسندگی زبان خارجی همچنین برگزاری ارزیابی جامع دانشجویان دکتری براساس شیوه نامه‌های ابلاغی وزارت علوم و مصوبات دانشگاه که به پیوست می باشد انجام می شود.
- ۲- دانشجو باید برای اخذ دروس ترمیمی طبق مصوبه هیات امناء دانشگاه شهریه پرداخت نماید.
- ۳- نحوه برگزاری آزمون جامع براساس شیوه نامه مصوب پیوستی خواهد بود.

ماده ۴۲: «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

ماده ۴۳: دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی‌شود.

ماده ۴۴: تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاستهای کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند.

تبصره ۲. دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین نامه ثبت نماید:

- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه‌های معتبر بین المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع

ماده ۴۵: دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/ استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان‌پذیر است .

شیوه نامه اجرایی ماده ۴۵:

۱- استاد راهنما

استاد راهنما یکی از اعضای هیأت علمی مؤسسه محل تحصیل دانشجو با مرتبه علمی حداقل استادیاری است که مسئولیت راهنمایی رساله دکتری دانشجو را به عهده دارد. شرایط استاد راهنما به صورت زیر است.
 الف) داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی در دانشگاه زنجان یا دیگر دانشگاه‌های سطح یک و دو کشور

ب) فارغ التحصیل نمودن حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد در دانشگاه زنجان

ج) چاپ یا پذیرش حداقل یک مقاله علمی پژوهشی معتبر مستخرج از پایان نامه دانشجویان تحت راهنمایی خود در صورت لزوم دانشجو با تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی می‌تواند استاد راهنمای مشترک (داخل یا خارج دانشگاه) نیز داشته باشد. استاد راهنما مشترک خارج از دانشگاه باید عضو هیئت علمی دانشگاه و یا سایر موسسات با مدرک دکتری بوده و حداقل شرایط ذکر شده در مورد استاد راهنمای رساله دکتری را داشته باشد. در صورت نیاز به انتخاب افراد با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت که عضو هیات علمی نیستند این افراد باید دارای مدرک دکتری بوده و صلاحیت و ضرورت انتخاب ایشان به تأیید گروه آموزشی و شورای دانشکده برسد.

- میزان مشارکت استاد راهنمای دوم خارج از دانشگاه حداکثر می‌تواند ۴۰ درصد باشد.

*- استاد راهنما رساله دانشجو نباید هیچ گونه رابطه نسبی یا سببی با دانشجو داشته باشد به این معنا که استاد راهنما پدر، مادر، برادر، خواهر، پدربزرگ، مادربزرگ، عمو، دایی، خاله، عمه و همسر دانشجو همچنین پدر و مادر همسر دانشجو نباشد.

۲- استاد مشاور

انتخاب استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما پس از تأیید گروه آموزشی می‌باشد. استاد مشاور خارج از دانشگاه باید عضو هیئت علمی دانشگاه و یا سایر موسسات با حداقل مدرک دکتری بوده و در صورتی که عضو هیئت علمی دانشگاه نیست ضرورت انتخاب ایشان به تأیید گروه و دانشکده برسد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

ماده ۴۶: دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه‌های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۴۷: دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

تبصره ۲. در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه میتواند مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید.

تبصره ۳. اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می‌شود.

نحوه دفاع دانشجویان از رساله دکتری طبق شیوه نامه پیوست انجام خواهد شد.

ماده ۴۸: نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰)

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می‌باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله‌ی خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

شیوه نامه اجرایی ماده ۴۸:

لازم است در جلسه دفاع کلیات اصلاحات لازم رساله دکتری در فرم مخصوص آن مشخص شود. همچنین تصمیم هیات داوران در صورت عدم انجام اصلاحات تا سه ماه پس از جلسه دفاع به روشنی مشخص شده و در فرم مذکور قید شود و به امضای کلیه اعضای هیات داوران برسد. تصمیمات می‌تواند شامل کسر نمره، دفاع مجدد یا عدم قبولی رساله باشد.
تصمیم گرفته شده باید در جلسه دفاع در زمان جمع بندی و اعلام نمره به اطلاع دانشجو رسانده شود.

ماده ۴۹: ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰: چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۵۱: دانشگاههایی که همزمان دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل میباشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ نسبت به تدوین شیوه نامه اجرایی آیین نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می‌باشند شیوه نامه اجرایی این آیین نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲. دانشگاه‌هایی که دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل به طور توأمان نمیباشند از شیوه نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین نامه تبعیت می‌نمایند.

تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره‌های این آیین نامه در شیوه نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴. دانشگاه موظف هستند این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی مورد بهره برداری برای آن را از طریق درگاه‌های اطلاع‌رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه برسانند.

تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، آخرین شیوه نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه نامه تدوین شده برای ورودی‌های سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مطابق مواد این آیین نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲: مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۵۳: این آیین نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. مواردی که در شیوه نامه اجرایی دانشگاه‌ها مطابق با این آیین نامه تنظیم می‌شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل می‌شود.

ماده ۵۴: این آیین نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و تمام آیین نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلااثر است.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی

با توجه به ابلاغ شیوه نامه احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی به شماره ۲۱/۲۹۹۳۳۰ مورخ ۰۷-۱۰-۱۴۰۱ نحوه احراز بسندگی زبان خارجی دانشجویان به صورت زیر خواهد بود.

۱- کسب نمره قبولی در آزمون بسندگی زبان انگلیسی معتبر طبق جدول زیر :

ردیف	نام آزمون مورد قبول	حداقل نمره مورد قبول	اعتبار	حداقل نمره مورد قبول - برای رشته های زبان و ادبیات فارسی - فلسفه و کلام اسلامی
	TOEFL (PB)	۴۸۰	دو سال	۴۴۶
۱	TOEFL (IBT)	۵۵	دو سال	۴۶
۲	MCHE/MSRT	۵۰	دو سال	۴۲
۳	TOLIMO	۴۸۰	دو سال	۴۴۶
۴	IELTS	۵/۵	دو سال	۴/۵
۵	آزمون زبان دانشگاه تهران - تربیت مدرس - شیراز - اصفهان - فردوسی مشهد - زنجان	۶۰	دو سال	۵۰

۱-۱- برای دانشجویان دکتری رشته های زبان و ادبیات فارسی و فلسفه و کلام اسلامی علاوه بر آزمون زبان انگلیسی طبق جدول فوق نمره قبولی در آزمون های زبان عربی زیر نیز مورد پذیرش است.

ردیف	نام آزمون مورد قبول	حداقل نمره مورد قبول	مدت زمان اعتبار
۱	آزمون بسندگی زبان عربی (اشتمال) دانشگاه تهران	۳۰۰	دو سال
۲	آزمون بسندگی زبان عربی (اشتمال) دانشگاه فردوسی مشهد	۶۰	دو سال
۳	آزمون بسندگی زبان عربی دانشگاه الزهراء(س)	۶۰	دو سال

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۲- کسب نمره حداقل ۵۰ درصد در درس زبان انگلیسی در آزمون ورودی دوره دکتری با ارائه کارنامه معتبر و تأیید مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه.

۳- ارائه گواهی بسندگی زبان خارجی به تشخیص استاد راهنمای دانشجو و تأیید گروه و دانشکده مربوطه ((تأیید استاد راهنما از طریق سامانه گلستان طبق فایل راهنما انجام خواهد شد))

تبصره ۱- گواهی تأیید بسندگی زبان خارجی توسط استاد راهنما صرفاً از دانشجویانی که در نیمسال سوم و بعد آن هستند پذیرفته می شود.

تبصره ۲ - گواهی تأیید بسندگی زبان خارجی توسط استاد راهنما جهت استفاده از فرصت مطالعاتی قابل استفاده نیست.

تبصره ۳ - در صورتی که دانشجو دارای بیش از یک استاد راهنما باشد گواهی صرفاً از استاد راهنمای اول دانشجو پذیرفته می شود.

۴- شرکت در دوره های توانمندی سازی زبان خارجی دانشگاه با رعایت موارد ذکر شده در بند ۲ ماده ۲ ((شیوه نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دکتری ابلاغی وزارت علوم)) که توسط مرکز آموزشهای آزاد دانشگاه برگزار می گردد و اتمام موفقیت آمیز دوره (کسب نمره حداقل ۱۴ از ۲۰) .

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه ارزیابی جامع دانشجویان دکتری

این شیوه نامه جهت اجرای ماده ۴۱ و تبصره های آن و تبصره ۲ ماده ۴۴ آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی تنظیم گردیده است.

شرایط لازم جهت ورود به مرحله آزمون جامع

- ۱- گذراندن کلیه دروس مرحله آموزشی طبق سرفصل مصوب وزارت علوم هر رشته - گرایش و کسب میانگین ۱۶
- ۲- کسب بسندگی زبان خارجی طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت علوم و مصوبات دانشگاه.

اهداف

ارزیابی جامع با هدف کسب اطمینان از توانمندی‌های آموزشی و توانایی تجزیه و تحلیل مسائل تخصصی توسط دانشجویان دکتری برگزار می‌گردد.

دریافت مجوز ارزیابی جامع

دانشجو در صورت دارا بودن شرایط مندرج در ماده ۴۱ و تبصره های آن در آیین نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی جهت دریافت مجوز ارزیابی جامع باید فرم تقاضای آزمون جامع (فرم پیوست) را تکمیل نموده و پس از تکمیل و تایید کلیه مراحل به معاونت آموزشی دانشکده تحویل نماید.

زمان برگزاری ارزیابی جامع

ارزیابی جامع در هر نیمسال تحصیلی فقط یکبار برگزاری می‌گردد که زمان دقیق برگزاری ارزیابی جامع توسط گروه آموزشی و با نظارت دانشکده تعیین شده و نتیجه نهایی آزمون باید در نیمسال اول حداکثر تا انتهای آذرماه و در نیمسال دوم حداکثر تا انتهای خرداد ماه به تحویلات تکمیلی گزارش گردد. ارزیابی جامع از دو بخش آزمون کتبی و آزمون شفاهی تشکیل شده است.

آزمون کتبی:

در بخش کتبی، آزمون از ۳ تا ۵ عنوان درسی با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی برگزار خواهد شد عنوان‌های درسی می‌تواند از دروس مقطع دکتری یا مقاطع قبل باشد. گروه آموزشی موظف است اطلاع رسانی کافی در مورد زمان، مکان و منابع آزمون جامع را به دانشجویان انجام دهد.

نمره کسب شده در هر عنوان درسی نباید کمتر از ۱۴ بوده و میانگین کل نیز نباید کمتر از ۱۶ باشد. در صورتی که میانگین کل بالاتر از ۱۶ باشد و دانشجو در یک یا دو عنوان درسی نمره کمتر از ۱۴ کسب کرده باشد حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ امتحان می‌تواند در آزمون مجدد این دروس شرکت کند و در صورت کسب نمره قبولی اجازه ورود به آزمون شفاهی را خواهد داشت و در غیر این صورت در امتحان جامع مردود تلقی می‌گردد و باید در نوبت بعدی آزمون جامع شرکت نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
 کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

آزمون شفاهی:

کسب نمره قبولی در آزمون کتبی به شکلی که گفته شد شرط ورود به آزمون شفاهی است. در بخش شفاهی آزمون دانشجوی باید به سؤالات علمی کمیته آزمون پاسخ دهد. کمیته آزمون متشکل از استاد راهنما و حداقل سه نفر عضو هیأت علمی از داخل یا خارج از دانشگاه با تصویب گروه آموزشی و تأیید شورای دانشکده است. هر یک از اعضای کمیته مصاحبه باید به صورت جداگانه به دانشجوی نمره دهند. میانگین نمرات اعضای کمیته مصاحبه نباید کمتر از ۱۶ باشد در غیر این صورت دانشجوی مردود می‌گردد و باید در نوبت بعدی آزمون جامع شرکت نماید. نمره نهایی آزمون جامع به صورت زیر محاسبه می‌گردد:

$$\text{میانگین نمره آزمون کتبی} \times 0/6 + \text{میانگین نمره آزمون شفاهی} \times 0/4 = \text{نمره نهایی آزمون جامع}$$

پس از برگزاری ارزیابی جامع صورتجلسه ارزیابی جامع (فرم پیوست) تکمیل گردیده و از طریق معاونت آموزشی دانشکده جهت ثبت نمره به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارسال می‌گردد در صورت عدم کسب نمره قبولی نیز معاونت آموزشی باید نتیجه آزمون را به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارسال نماید.

براساس تبصره ۲ ماده ۴۴ آیین نامه یکپارچه آموزشی در صورت تشخیص و تأیید استاد راهنما و تصویب کلی شورای گروه یکی از موارد زیر می‌تواند جایگزین آزمون جامع دانشجوی گردد.

۱- کسب معدل ۱۸ یا بالاتر در دروس گذرانده و بدون درس مردودی.

در این شرایط دانشجوی تقاضای خود را پس از تأیید استاد راهنما به مدیر گروه ارسال کرده و سپس به معاونت آموزشی دانشکده ارسال می‌نماید. معاونت آموزشی دانشکده موظف است پس از بررسی درخواست دانشجوی در صورت داشتن شرایط تقاضا را جهت ثبت نمره آزمون جامع به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌نماید. در این شرایط میانگین کسب شده دانشجوی در دروس گذرانده به عنوان نمره آزمون جامع ثبت می‌گردد.

۲- کسب معدل ۱۷ یا بالاتر در دروس گذرانده همراه با چاپ یا پذیرش یک مقاله علمی

مقاله دانشجوی بایستی یکی از شرایط زیر را داشته باشد

الف- مقاله علمی چاپ شده در مجلات لیست JCR دارای ضریب تاثیر

ب- مقاله علمی چاپ شده در لیست مجلات Scopus با چارک Q1 یا Q2

ج- مقاله علمی چاپ شده در مجلات معتبر وزارتین با درجه الف یا ب

نکات: مقاله منتشر شده باید با همکاری استاد راهنما و تیم راهنمایی دوره دکتری و مستخرج از رساله دکتری دانشجوی باشد و نام دانشجوی در مقاله به عنوان نفر اول باشد. در مقاله نباید نام دانشجوی دیگری ذکر شده باشد و وابستگی دانشجوی صرفاً دانشگاه زنجان باشد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

در این شرایط دانشجو تقاضای خود را پس از تایید استاد راهنما به مدیر گروه ارسال کرده و سپس به معاونت آموزشی دانشکده ارسال می نماید. معاونت آموزشی دانشکده موظف است پس از بررسی درخواست دانشجو و تایید شرایط مقاله توسط معاونت پژوهشی دانشکده در صورت داشتن کلیه شرایط تقاضا را جهت ثبت نمره آزمون جامع به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می نماید. در این شرایط میانگین کسب شده دانشجو در دروس گذرانده به عنوان نمره آزمون جامع ثبت می گردد.

۳- کسب معدل ۱۷ یا بالاتر در دروس گذرانده همراه با ثبت اختراع

اختراع ثبت شده داخلی یا خارجی بایستی به تایید معاونت پژوهشی دانشگاه برسد. در این شرایط دانشجو تقاضای خود را پس از تایید استاد راهنما به مدیر گروه ارسال کرده و سپس به معاونت آموزشی دانشکده ارسال می نماید. معاونت آموزشی دانشکده موظف است پس از بررسی درخواست دانشجو و تایید شرایط معدل دانشجو تقاضا را به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می نماید. پس از تایید اختراع ثبت شده توسط معاونت پژوهشی دانشگاه نمره جامع دانشجو ثبت می گردد. در این شرایط میانگین کسب شده دانشجو در دروس گذرانده به عنوان نمره آزمون جامع ثبت می گردد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

شیوه نامه دفاع از رساله دانشجویان دکتری

۱- دانشجوی پس از تدوین رساله خود و کفایت دستاوردهای رساله درخواست دفاع خود را در سامانه گلستان ثبت می نماید.

۲- بررسی و تأیید کفایت دستاوردهای علمی رساله توسط استاد راهنما
حداقل دستاوردهای علمی مورد نیاز جهت تایید درخواست دفاع دانشجوی یکی از موارد زیر می باشد.
الف- چاپ یا پذیرش دو مقاله علمی پژوهشی مستخرج از رساله دکتری در مجلات معتبر
ب- ثبت اختراع بین المللی در مراجع معتبر با تایید معاونت پژوهشی دانشگاه (ثبت اختراعات مورد تایید شامل: ثبت اختراع در کشور آمریکا (US patent)، اتحادیه اروپا، کره جنوبی، ژاپن و چین)
ج- چاپ یا پذیرش یک مقاله علمی پژوهشی مستخرج از رساله دکتری در مجلات معتبر به همراه ثبت یک اختراع داخلی با تایید سازمان پژوهشهای صنعتی و تایید معاونت پژوهشی دانشگاه.
نکته: در ثبت اختراعات باید اختراع مستخرج از نتایج رساله دکتری باشد و نام دانشجو به عنوان نفر اول در لیست مخترعین ثبت شده باشد و علاوه بر آن کلیه مفاد آیین نامه مالکیت فکری دانشگاه نیز با تایید معاونت پژوهشی دانشگاه رعایت شده باشد.

مجلات علمی پژوهشی معتبر عبارتند از:

- مجلات ISI دارای ضریب تاثیر (لیست JCR)
  - مجلات نمایه Scopus با چارک ۱ یا ۲ (Q1 یا Q2)
  - مجلات علمی پژوهشی مورد تأیید وزارتین با حداقل درجه الف یا ب
علاوه بر موارد بالا نکات زیر نیز باید در تمامی مقالاتی که مجوز دفاع براساس آن صادر می شود رعایت شود.
  - الف- در مقالات مستخرج از رساله دکتری نام دانشجو باید به عنوان نفر اول باشد.
  - ب- در مقاله باید فقط اسامی تیم راهنمایی دانشجو ذکر شود (استاد راهنمای فرصت مطالعاتی نیز بلامانع است) و در صورت اضافه شدن افراد دیگر قبل از اخذ مجوز دفاع مراتب باید با ذکر دلایل به تایید گروه و معاونت پژوهشی دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی برسد.
  - ج- ذکر نام دانشجوی دیگر در مقاله به هیچ عنوان پذیرفته نیست.
  - د- وابستگی سازمانی دانشجو در مقاله باید **صرفاً** دانشگاه زنجان باشد
- * - استاد راهنما پس از بررسی و تأیید رساله دکتری و کفایت دستاوردهای علمی رساله درخواست دفاع دانشجو را در سامانه گلستان تأیید می نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۳- پس از تأیید استاد راهنما درخواست دفاع دانشجو در جلسه شورای گروه مطرح می‌گردد و پس از تأیید دستاوردهای علمی رساله، گروه آموزشی استادان داور و تاریخ دفاع پیشنهادی خود را (حداقل یک ماه پس از تحویل رساله به داوران) به دانشکده اعلام می‌نماید تعداد داوران پیشنهادی باید حداقل ۶ نفر باشد. داوران معرفی شده باید در زمینه رساله تخصص داشته و حداقل دو نفر آنها دارای حداقل مرتبه دانشیاری یا بالاتر و خارج از دانشگاه باشند.

۴- بررسی دستاوردهای علمی رساله دکتری و تأیید اعتبار آنها توسط شورای دانشکده.

۵- **تعیین استادان داور رساله** : استادان داور رساله باید حداقل سه نفر باشند که حداقل یکی از استادان داور باید خارج از دانشگاه و با درجه حداقل دانشیاری باشد. داور انتخاب شده پایان رساله نباید هیچ گونه رابطه نسبی یا سببی با دانشجو داشته باشد. مصادیق رابطه نسبی یا سببی شامل (پدر، مادر، برادر، خواهر، پدربزرگ، مادربزرگ، عمو، دایی، خاله، عمه و همسر دانشجو همچنین پدر و مادر همسر دانشجو) می‌باشد.

۶- پس از تعیین استادان داور، رساله دکتری توسط معاونت آموزشی دانشکده برای آنان ارسال می‌گردد. دانشکده ضمن انجام هماهنگی‌های لازم زمان دفاع از رساله را به استادان داور اطلاع رسانی می‌کند.

۷- حوزه معاونت آموزشی دانشکده موظف است قبل از ارسال رساله برای استادان داور کلیه کنترل‌های لازم مانند : گذراندن کلیه واحدهای آموزشی، امتحان جامع، نمره زبان خارجی، معدل و موارد دیگر را انجام دهد.

۸- تایید نهایی درخواست دفاع و صدور دعوت نامه استادان راهنما، مشاور و استادان داور توسط معاونت آموزشی و تحویل آن توسط دانشجو صورت می‌گیرد.

۹- تعیین نماینده تحصیلات تکمیلی توسط معاونت آموزشی دانشکده صورت می‌گیرد.

۱۰- برگزاری جلسه دفاع

حضور استاد/استادان راهنما و استادان داور در جلسه الزامی بوده و بدون حضور آنان جلسه رسمیت پیدا نمی‌کند. معرفی دانشجو و کمیته راهنمایی و داوری رساله توسط استاد راهنما صورت می‌گیرد. اعلام نمره نهایی دانشجو پس از جمع بندی نظرات هیات داوران در حضور هیات داوران و شرکت کنندگان در جلسه دفاع بر عهده نماینده تحصیلات تکمیلی است.

۱۱- پس از انجام دفاع صورتجلسه دفاع همراه با مدارک مربوطه در اسرع وقت توسط نماینده تحصیلات تکمیلی به معاونت آموزشی دانشکده تحویل می‌گردد.

۱۲- معاونت آموزشی دانشکده موظف است کلیه مدارک (صورتجلسه دفاع، مقالات، مدارک و احکام مربوط به استادان مدعو و غیره) را کنترل و پس از تأیید معاون آموزشی دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارسال نماید.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

پیوست شماره ۱ آیین نامه

(تعاریف)

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. شورای عالی برنامه ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.
۳. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط که مجری دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.
۴. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. مدرس: عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می‌شود.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۹. غیر حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۱۰. نیمه حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می‌رسد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۱۱. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۲. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۳. بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۴. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.
۱۵. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می شود.
۱۶. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته های غیرمرتبط وارد دوره شده‌اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.
۱۷. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۸. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۹. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۲۰. کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آیند.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آید.

۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.

۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۲۴. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاستگذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۳۰. **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان نامه و یا رساله می‌شود.

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیر حضوری تحصیل می‌کند.

۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.

۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

۳۴. **پایان نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.

۳۵. **رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.

۳۶. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی در دوره‌های تحصیلی
کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

۳۸. هیئت داوران: اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.

۳۹. دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آیین نامه مذکور: آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهارمحال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد)، خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس (دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی (ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه علوم کشاورزی منابع طبیعی گرگان)، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد)

۴۰. هزینه های رفاهی: منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه های، خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه‌ای به دانشجو تخصیص می‌یابد.